

ELJÁRÁSREND IDŐSEK OTTHONA RÉSZÉRE A JÁRVÁNYÜGYI KÉSZENLÉT IDEJÉN ALKALMAZANDÓ KÖZEGÉSZSÉGÜGY / JÁRVÁNYÜGYI SZABÁLYOKRÓL

Megjelent: 2020. szeptember 14.

- Fontos, hogy a helyzetre való tekintettel az intézményeik dolgozói és ellátottjai fokozott felelősséget tanúsítanak egymás iránt,
- Az intézményekben dolgozók magas szintű személyi higiéniát kötelesek fenntartani, számukra megfelelő védőruházatot és egyéni védőeszközöket kell biztosítani.
- A higiéniai teendőkről (a dolgozók és a gondozottak érdekében) javasolt oktatást tartani. A takarítást végző személyzetet is oktatásban kell részesíteni a felületek tisztításának, fertőtlenítésének fontosságáról, a fokozott fertőtlenítést igénylő területekről.
- Fontos az alapos, minden részletre kiterjedő oktatás, a munkafolyamatok pontos rögzítése.
- A Házirend felülvizsgálatát el kell végezni, a járványhelyzetre adaptált házirendet az ellátottak tudomására kell hozni.
- Amennyire csak lehetséges csökkentsék a gondozottak közötti kontaktust.
- Kiemelten fontos és napjában többször is fertőtleníteni kell azokat a felületeket, melyeket kézzel gyakran érintenek (ilyenek pl. az ajtókilincsek, korlátok, villanykapcsolók stb.) valamint a közös, rendszeresen használt használati tárgyakat. Ezeknek a felületeknek a fertőtlenítésére az alkohol bázisú gyorsfertőtlenítők, illetve a fertőtlenítő kendők alkalmazhatóak.
- A vizes blokkok padló és csempe falburkolatainak, valamint klórálló burkolattal ellátott helyiségek padló burkolatainak fertőtlenítésére a klórtartalmú készítmények is alkalmazhatók, abban az esetben, ha a készítmény címkéjén a virucid hatás, illetve a virucid hatás létrejöttéhez az alkalmazási paraméterek a használati utasításban fel vannak tüntetve.
- **A fertőtlenítőszer Magyarországon engedélykötelesek, az országos tisztifőorvos által kiadott engedély számát fel kell tüntetni a címkén. Minden esetben csak engedéllyel rendelkező (a megfelelő hatásosságot garantáló) terméket szabad alkalmazni.**
- A vizes blokkokban, illetve azokban a szobákban ahol ápolás történik a kézmosás és kézfertőtlenítési lehetőséget biztosítani kell. Ajánlott a fertőtlenítő hatású folyékony szappan biztosítása, mert ennek alkalmazásával egy fázisban végezhető el a kéztisztítás és a kézfertőtlenítés.
- A fertőtlenítő- tisztítószer zárt, elkülönített tárolását meg kell oldani.
- Amennyiben kialakításra került közösségi tér (pl. társalgó, étkező) kihelyezhető érintés nélkül használható alkoholos kézfertőtlenítőszer adagoló.
- Kijárási korlátozás esetén különösen fontos és javasolt az időjárástól, és az idős állapotától függően az udvaron, kertben történő napi séta, a minél több szabadlevegőn történő tartózkodás, a nem egy szobában tartózkodók között, a 1,5-2 méteres távolság megtartásával.

- A közös helyiségekben, egyszerre csak annyi személy tartózkodjon, hogy biztosítva legyen a legalább 1,5 m-es távolság tartás. Hasznos lehet egy táblát az ajtóra elhelyezni, hogy egyszerre hány ember tartózkodhat bent.
- Az étkeztetés során is biztosítani kell a 1,5 méteres távolságot.
- Kézfertőtlenítési lehetőséget kell biztosítani az étteremben.
- Az asztalokat és székeket minden használat után fertőtleníteni szükséges.
- Az étteremben az asztalokon elhelyezett, „közhasználatú” eszközök (pl. só- és borsszóró, ecetes üvegek stb.) tisztántartására, fertőtlenítésére fokozottan kell figyelni, átmenetileg célszerűbb kis, egyéni adagok biztosításával kiváltani használatukat. Ha ez nem megoldható, az eszközöket megfelelő számban kell kihelyezni, azok más asztalhoz átadásának elkerülése érdekében.
- Rendkívül fontos a fogyasztók edényeinek, evőeszközeinek, poharainak megfelelő hatásfokú fertőtlenítő mosogatása, a tiszta evőeszközök, poharak, tányérok cseppfertőzéstől mentes tárolása, önkiszolgáló rendszerben történő tálalásnál az evőeszközök, tányérok, poharak fogyasztók általi tapogatásának elkerülése, pl.: evőeszközök szalvéták egyéni csomagolásával.
- Tálcsákat használatot követően virucid fertőtlenítőszerrel mosogatni szükséges minden esetben, kenyérkosarak tisztítása, a bennük elhelyezett kendők cseréje minden használatot követően indokolt.
- A konyha üzemeltetőjének felelőssége, hogy a dolgozók egészségi állapotát fokozottan monitorozza és betegség gyanúja esetén intézkedjen.
- A hozzátartozók által készített ételekből összeállított csomagküldés a higiénés szabályok betartása mellett nem kifogásolható. Nem bizonyított, hogy az új típusú koronavírus az ismert fertőzési módokon túl (cseppfertőzés) más módon – pl. szennyezett élelmiszer fogyasztása révén – terjedne. Ezt erősítette meg a WHO, az EFSA, az Európai Járványügyi Központ és a Német Szövetségi Kockázatértékelési Intézet (BfR) is. Tekintettel a jelenlegi helyzetre minden érintettől elvárható a felelősségteljes magatartás, ezért a csomagátadást lehetőség szerint előzze meg telefonos egyeztetés az átadás körülményeire és időpontjára vonatkozóan. A csomagok átadásának-átvételének csekély járványügyi kockázata még tovább csökkenthető a kézhigiénés előírások betartásával és a személyes érintkezés elkerülésével. A csomagoláson az ellátott nevének feltüntetése szükséges.
- A textíliák gépi úton történő fertőtlenítő mosása termodezinfekciós és kemo-termodezinfekciós mosási eljárással történhet, a tiszta és szennyes textíliák keveredését ki kell zárni, a tiszta textíliák zárt szennyeződésmentes tárolását meg kell oldani.
- A kórokozók számának csökkentése érdekében naponta több alkalommal javasolt az alapos szellőztetés (ajánlatos több nyílászáró egyidejű nyitásával keresztuzat keltése) végzése. A több ember által használt helyiségekben a nem megfelelően működtetett légtechnikai eszközök természetes szellőztetés hiányában növelhetik a fertőzés kockázatát.
- Mesterséges szellőztetés esetén amennyiben nyithatóak az ablakok, javasolt a minél gyakoribb, nyitott ablakokon keresztüli természetes szellőztetés egyidejű alkalmazása. Amennyiben az ablakok nem nyithatóak, úgy egyéb úton kell biztosítani a folyamatos friss levegő ellátást és kerülni kell a használt levegő visszakeverését a rendszerbe.
- Az olyan légtechnikai készülékek, amelyek friss levegő pótlására nem alkalmasak, és kizárólag a belső levegőt forgatják (pl.: split klíma és fan-coil berendezések, mobil légtisztítók), a levegőben tarthatják a vírusos cseppeket, szállíthatják a kórokozókat. Ezek a készülékek csak akkor használhatóak, ha egyidejűleg intenzív levegő utánpótlás történik kültérből.
- Egyes UV-fénnyel, HEPA-szűrővel vagy elektrosztatikus légszűrővel működő mobil légtisztító készülékek csökkenthetik a levegőben lévő vírusok számát, azonban szintén hozzájárulhatnak a vírusos cseppek lebegtetéséhez is. Hamis biztonságérzetet keltve elterelődhet a figyelem az alapvetően fontos természetes

szellőztetés szükségességéről, így akár emelhetik is a fertőzés kockázatát a zsúfoltabb beltérekben.

- Légtisztítók járványhelyzetben való használata esetén az alábbiakra kell figyelmet fordítani:
 - használatukkal párhuzamosan folyamatos, vagy gyakori (óránkénti) intenzív (teljes ablakfelületet kitáró) szellőztetés szükséges (amennyiben a helyiségben egyidejűleg többen is tartózkodnak), nehezebben szellőztethető helyiségek esetén a szomszédos helyiségek felől ajtón keresztül szükséges biztosítani a friss levegőt.
 - a szűrővel rendelkező készülékek általában félévente előírt szűrőcseréjét nagyobb igénybevétel esetén (például kórtermek, üzlethelyiségek, osztálytermek) végezzék gyakrabban (3-4 havonta), a megfelelő óvintézkedések betartása mellett, figyelembe véve, hogy a használt szűrő is fertőzés forrása lehet,
 - az UV-C fényvel (germicid lámpával) ellátott légszűrő-készülékeknél fontos, hogy ózontermelődésmentesek legyenek, azaz csak 253,4 nanométer feletti hullámhosszúságú ibolyántúli (UV-C) sugarakat bocsásson ki a készülékben működő UV fényforrás, mert az ennél rövidebb hullámhosszúságú UV fény alkalmazásánál ózon termelődik. Emellett fontos, hogy az UV-fény zárt rendszerben működjön, és teljesen fedett legyen a szem- és bőrkárosodás elkerülése érdekében,
 - az elektrosztatikus szűrővel rendelkező készülékek előírt tisztításának elhagyása a hatékonyságot csökkenti.
-
- A hulladékot (szemetet) zártan kell gyűjteni és tárolni, rendszeresen el kell szállíttatni.
 - A hulladék gyűjtésére szolgáló tartályokat, a tárolóhelyeket és környezetüket rendszeresen, de legalább hetente kell tisztítani és fertőtleníteni.
 - A fertőző betegséget terjesztő vagy egyéb egészségügyi szempontból káros rovarok és egyéb ízeltlábúak (a továbbiakban: rovarok), valamint a rágcsálók és egyéb állati kártevők (a továbbiakban együtt: egészségügyi kártevők) megtelepedésének és elszaporodásának megakadályozásáról, ártalmuk megelőzéséről, távoltartásukról, rendszeres irtásukról (a továbbiakban együtt: védekezés) gondoskodni kell. A nyitható ablakokat rovarhálóval kell ellátni.
 - A fertőzésveszélyes egészségügyi hulladékok gyűjtése és kezelése a vonatkozó előírások szerint történhet:
 - *az egészségügyi szolgáltatónál képződő hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről* szóló 12/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet (továbbiakban: EMMI rendelet) 1. § (1) bekezdés a) és d) pontja szerint az EMMI rendelet hatálya kiterjed minden egészségügyi szolgáltatót nyújtó természetes személyre, jogi személyre, jogi személyiség nélküli szervezetre (továbbiakban: egészségügyi szolgáltató), valamint az egészségügyi szolgáltatónál az általa nyújtott ellátás során képződő egészségügyi hulladékokra és gyógyszerhulladékokra.
 - a fertőzésveszélyes egészségügyi hulladékokat az EMMI rendelet 3. § (1) – (9) bekezdésében előírtak szerint kell gyűjteni, kezelésükre pedig az EMMI rendelet speciális egészségügyi veszélyes hulladékok ártalmatlanítására vonatkozó előírásai az irányadóak: az egészségügyi szolgáltató által kialakított munkahelyi gyűjtőhelyen, illetve üzemi gyűjtőhelyen elkülönítetten kell gyűjteni;
 - gyűjtési idejük hűtés nélkül legfeljebb 48 óra, míg hűtött körülmények között legfeljebb 5 °C-on – addig, amíg a gyűjtőedény megtelik, de legfeljebb 30 nap lehet;
 - a fertőzésveszélyes egészségügyi hulladékok kizárólag fertőtlenítéssel kezelhetők. Ezeknek a hulladékoknak az ártalmatlanítását a kezelését végző cégek a környezetvédelmi hatóság által engedélyezett, a hulladékgazdálkodási engedélyükben feltüntetett ártalmatlanítási technológiákkal végezhetik;

- a fertőzésveszélyes egészségügyi hulladékokat tartalmazó, lezárt gyűjtőedényeket a hulladék fertőtlenítéséig tilos kinyitni.

Teendő fertőzött lakó vagy munkavállaló esetén

- Amennyiben egy gondozottnál COVID-19 fertőzés tünetei észlelhetők, haladéktalanul el kell őt különíteni, egyúttal értesíteni kell az intézmény orvosát, aki az aktuális eljárásrend szerint dönt a további teendőkről.
- Amennyiben az intézményben a fertőzött személyt azonosítanak, akkor a közösség zárt jellege miatt fennáll a dolgozók és a többi gondozott fertőződésének kockázata is. A járványügyi vizsgálat ezért rájuk is kiterjed.
- A munkavállaló által igénybe vett szociális helyiségekben (étkező, öltöző, tisztálkodó- és mellékhelyiségek) soron kívüli fertőtlenítő takarítást javasolt alkalmazni.
- Műszer-, eszközfertőtlenítés, sterilizálás: a betegellátásnál, ápolásnál alkalmazott műszerek/eszközök megfelelő tárolását, fertőtlenítését, sterilizálását biztosítani kell.
- Azt a személyt, aki a fertőző betegségben szenvedő személlyel érintkezett és feltehetően maga is a betegség lappangási szakaszában van, az eljárásrendnek megfelelően járványügyi megfigyelés vagy járványügyi zárlat alá helyezheti az egészségügyi államigazgatási szerv. A járványügyi megfigyelés vagy zárlat alá helyezett személynek be kell tartani a népegészségügyi hatóság által elrendelt szabályokat.

Forrás: nnk.gov.hu